

dan ook het bestuur geheel over aan de acht provisoren, de inkomsten werden uitsluitend bestemd voor zuiver liefdadige doeleinden. In 1811 verloren alle besturen van weldadigheid hun zelfstandig bestaan en werden opgelost in de „Commission administrative des Hospices“.

Het archief van de Ellendige broederschap te Nijmegen is rijk aan historische documenten, het bezit eenige honderde charters, die bij behoorlijke inventarisering zeer veel licht omtrent de geschiedenis van Nijmegen zullen verspreiden.

Door welwillendheid van het bestuur zijn wij in staat gesteld, hierbij de afbeelding te kunnen geven van een achttal zegels; in een der volgende nummers van ons maandblad zal nog een plaat met een achttal worden gegeven, daar die zegels hoogst belangrijk zijn om ons de Nederlandsche wapenkunde uit de 15e en 16e eeuw te leeren kennen.

De zegels op bijgaande plaat afgebeeld zijn van:

- 1°. Wilhelmo de Apelteren, burggraaf van Nijmegen, hangende aan een charter van A° 1440.
- 2°. Derick van Arnhem, ridder, aan een charter van A° 1425, dinsdag na St. Servaes in Mei.
- 3°. Wolterus de Huet, scabini de Noviomagum, aan het charter onder 1° bedoeld.
- 4°. Warner van Lennep en
- 5°. Hendrik van Beynhem, beide schepenen van Nijmegen, aan een charter van A° 1554 op Goedendags na zondag jubilate.
- 6°. Henricus de Galen, scabini Noviomagum, A° 1431.
- 7°. Elisabeth van Bronckhorst, vrouwe van Hoemoet, en
- 8°. Hendrik, heer van Homoet en Wysch, beide aan een charter van 1427, St. Agathadag der H. Jonkvrouw.

(Wordt vervolgd).

A. A. VORSTERMAN VAN OYEN.

's-Gravenhage, April 1884.

Grafschriften, enz., aanwezig in eenige plaatsen in Zuid-Holland.

SCHIPLUIDEN.

Boven de twee marmeren pilaren, in het begin van de laan naar de plaats waar het nu gesloopte huis Keenenburg gestaan heeft, tegenover de protestantsche kerk, staan twee wapens, voorstellende op een zilveren schild 3 zwarte leliën geplaatst 2 en 1.

In de kerk hangt een prachtige kerkkroon waarop 4 ovale schilden: Op het 1^e schild staat:

Dit schenkt de jeugd uit drie gewesten,
Voor haar zij deugt en vreugt ten beste,
Schipluiden, Dorp en Hodenpijl.

Op het 2^e schild staat het wapen van Dorp (in zwart drie gouden vogelkoppen met roode bekken).

Op het 3^e dat van Hodenpijl in rood 2 gouden schuinbalken en op het 4^e dat van Schipluiden in blauw een schip met drie masten op een groene zee.

Op de prachtig gesneden bank der ambachtsheeren staat een van onder afgerond schild waarop een meermin of meermin boven 2 verlaagde dwarsbalken.

Op de draagstenen, waarop de dwarsbalken van het dak rusten, staan de navolgende wapens:
rechts van den preekstoel.

1. Twee schuin gekruiste verkorte en gekrukte staken vergezeld van 3 vogels, 2 op de boven uiteinden en een in den schildvoet.

2. Drie rozen.

3. Een dambord van 6 reien, iedere rei van 6 stukken.

4. Drie palen.

5. Gedeeld, *a*: gevierendeeld 1 en 4 in goud 2 zwarte gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalken, 2 en 3 gekeperd van rood en goud, met een zwarte lambel met 3 hangers in het schildhoofd; *b*: in goud een springende roode eenhoorn.

6. Gedeeld: *a*. gekeperd van rood en goud met een zwarte lambel, *b*. in zilver een gouden ladder vergezeld van een gouden schildhoofd waarop een uitkomende dubbele zwarte adelaar.

en links van den preekstoel:

1. Gedeeld: *a*. een eenhoorn, *b*. een V waarover een A zonder dwarsstreep ligt, boven de punt van de A een verkorte dwarsstreep en daarboven een langere verticale streep waarom een S zich slingert.

2. Een zespuntige ster tusschen de letters W en A.

3. Doorsneden, *a*. een keper vergezeld van 3 leliën, geplaatst 2 en 1; *b*. drie vogels, geplaatst 2 en 1.

4. Als no. 3.

5. Een gevierendeeld schild zooals 5, *a*.

6. Gekeperd van rood en goud met een zwarte lambel. In de consistoriekamer zijn vier wapens.

Een gelijk aan het laatst beschrevene, de drie andere zijn gedeeld, de eerste helft is bij alle drie het gekeperde wapen met de lambel en respectievelijk vergezeld van: een zilveren veld beladen met 3 blauwe leliën, een zilveren veld beladen met 3 zwarte dwarsbalken en een gouden veld beladen met een verkort rood kruis met hartvormige uiteinden.

Boven de deur is een zwarte steen, waarop te lezen staat:

Kerkeraadskamer gesticht in 1854 onder het bestuur van de heeren J. J. van Neck, predikant, D. van der Eyk, H. van den Dool en S. van der Kool, kerkvoogden.

Op de bank tegenover die van den ambachtsheer staat een ovaal wapenschild, voerende 6: in zilver drie zwarte spaden of hermelijstaarten met het breede gedeelte naar boven, geplaatst 2 en 1, en in een rood vrijkwartier een gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalk, vergezeld van boven door een liggenden wassenaar overtopt door een kroon en van onder een zespuntige ster, alles van goud. Boven het schild een kroon van 3 bladeren en op iedere daar tusschen gelegen punt drie paalen. Schildhouders twee omziende leeuwen.

Achter het orgel boven het hek zijn twee wapens, het eene, vastgehouden door een aanzien op de achterpooten zittenden olifant, zoodat de kop, snuit en voorpooten boven het schild uitkomen, is gelijk aan dat hetwelk beschreven is onder n°. 5, *a*. reg. 7. Het andere is een ruitvormig schild waarop een springende eenhoorn, en is vastgehouden door een aanzien op de achterpooten zittenden eenhoorn wiens kop en voorpooten boven het schild uitkomen.

Voor het orgel ligt een grafzerk met een van onder afgerond wapenschild, gedekt door een kroon waar boven de hals en kop van een aanzien hert, en onder dit schild een ruitvormig dito.

Boven deze schilden staat het navolgende opschrift:

Hier leyt begraven Heer Otto van Egmond, ridder, Heer tot Egmond, Keenen Burgt, Maeslandt en Schipluy, starf den 9 October 1586 en Vrou Agnes Croesing, vrouw tot Bloot, Kenenburgh, zijn huysvrouw starf 22 Sept. 1585.